

HET CADEAUTJE (RECHT OP EEN PRIVÉ-LEVEN)

(UIT: RECHT IN DE ROOS)

Thema's	Privacy
Moeilijkheidsgraad	Gemakkelijk
Leeftijd	6 à 14 jaar
Groeps grootte	6 à 20 leerlingen
Soort activiteit	Inleef- en vertelactiviteit
Samenvatting	Leerlingen ontdekken via een meditatieoefening hun eigen gedachtewereld en zo het recht op privacy
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none">▪ Via een geleide meditatie het unieke van de eigen gedachtewereld ervaren.▪ Bewust worden van en oefenen in het respect voor de eigen privacy en voor die van anderen
Voorbereiding	/
Materiaal	Rustige achtergrondmuziek, teken- en schrijfgierief, een grote enveloppe voor elk kind.

Werkwijze

- Je kondigt aan dat je de kinderen mee zal nemen op een reis. Gek genoeg hoeven ze zich voor die reis niet te verplaatsen. Het kan best gewoon vanop de plaats waar ze nu zitten. Het wordt een reis door hun eigen fantasiewereld, in hun eigen hoofd, doorheen hun gedachten. Om mee te kunnen op reis, moeten ze zich alleen maar ontspannen, de ogen sluiten en zich laten meevoeren door wat de leerkracht vertelt. Ze moeten zich hierop concentreren en geduldig afwachten, beelden laten komen. Ze mogen zeker niet reageren of luidop zeggen wat ze zien of beleven. Het moeilijkste is misschien wel als ze niet gewoon zijn aan dit soort oefeningen dat ze heel de tijd moeten zwijgen.
- Als iedereen bereid is om mee te doen, zorg je eerst dat de kinderen zich in een gemakkelijke houding zetten - ze mogen hun hoofd neerleggen – en het volledig stil maken. Om de concentratie te vergemakkelijken of storende geluiden te neutraliseren, kan je op de achtergrond rustige instrumentale muziek laten spelen (type new-age, meditatieve muziek, natuurgeluiden, ...). Je spreekt rustig maar duidelijk en laat voldoende pauzes terwijl je de tekst 'Geleide meditatie: Het cadeautje' voorleest.
- Wanneer je klaar bent met het verhaal, geef je de kinderen even de tijd om weer 'in de klas' te komen. Geef aan dat wie graag wat wil vertellen over de belevenissen, dat straks uitgebreid zal kunnen doen, maar voorlopig nog even moet wachten.

- Ga verder met de uitleg: "Waar je geweest bent, hoe het er daar uitzag, wat je gevonden hebt... zal voor ieder van jullie verschillend zijn. Kan er iemand precies vertellen waar een medeleerling in gedachten geweest is, in welk landschap, wat die gevonden heeft?" ... "Het zijn ieders eigen persoonlijke gedachten, gevoelens, ervaringen... die deze unieke beelden creëren. Wat je zonet gezien en beleefd hebt, kan veel vertellen over wie jij bent, hoe jij je voelt,... Dat is persoonlijk. Dat is privé. Niemand behalve jijzelf kan het weten. Het is belangrijk om te weten dat jij zelf kan beslissen of je hierover alles aan anderen vertelt, of je een stukje vertelt, of je alles helemaal voor je zelf houdt. Dat is je recht. Ieder kind heeft recht op privacy, om zelf te bepalen wat in je leven je met anderen deelt en wat niet."
- Je geeft volgende opdracht (een oefening in privacy). "Tekenen of beschrijf in een tekst iets van de reis die je zonet gemaakt hebt. Bijvoorbeeld het landschap, de blauwe kamer, het doosje, een plant of dier, jouw schat in je handpalm... Jij bepaalt zelf wat je tekent of schrijft. Jij bepaalt ook zelf of je dit met anderen wil delen of niet. Daarom krijgt ieder een grote enveloppe waarin je je werk kan bewaren. Dit is jouw privé-enveloppe."
- Je laat de kinderen aan het werk gaan. Ondertussen observeer je goed hun gedrag met het oog op de nabespreking. Wie schermt zijn/haar werk af voor nieuwsgierige blikken? Wie kan het niet laten om te gaan kijken bij een ander? Wie toont spontaan zijn/haar werk aan anderen? Hoe gaan de kinderen met elkaars privacy om in dit concreet geval?
- In een kringmoment krijgt ieder de kans om iets te tonen, vertellen, voorlezen... over zijn reis. Je grijpt dit aan als een kans om het recht op privacy verder te duiden. Hoe reageren de kinderen op elkaars werk? Op het wel of niet tonen van werk? Op het verborgen houden voor anderen van de eigen schat? Komt er groepsdruk om toch meer te vertellen dan wat ze eigenlijk willen?
- Volgende vragen kan je gebruiken om verder te bespreken:
 - Hoe voelden jullie zich tijdens het uitwerken van tekening of tekst?
 - Waren er schendingen van de privacy?
 - Wat vond je van die enveloppe?
 - Was je nieuwsgierigheid extra geprikkeld?
 - Was het moeilijk om niet te gaan kijken bij een ander?
 - Zijn er nog voorbeelden van situaties in de school waarin ze je het recht op privacy beter gerespecteerd zouden willen zien?

Uitbreiding

- Vraag 1: "Kan je voorbeelden geven uit je dagelijks leven waarin je recht op een privé-leven gerespecteerd moet worden?"
- Anderzijds heeft iedereen de plicht om respect te tonen voor het privé-leven van anderen, voor de keuzes die zij maken om dingen al dan niet met je te delen.
- Vraag 2: "Kan je ook hiervan voorbeelden geven uit je eigen leven?"

Tips voor de begeleider

Deze bedenkingen kan je gebruiken om het recht op een privé-leven te nuanceren: "Iedereen moet respect tonen voor de privacy van kinderen. Toch kunnen volwassenen met een verantwoordelijkheid ten opzichte van het kind (ouders, leerkrachten, politie, jeugdleider,...) kinderen controleren, indien ze zich zorgen maken over het algemeen welzijn, de gezondheid of de veiligheid van het kind. Je ouders kunnen je mail/chat controleren, bijvoorbeeld als ze vermoeden dat een onbekende volwassene je probeert te benaderen."

Geleide meditatie: ‘Het cadeautje’

“Zet je in een gemakkelijke houding. Sluit je ogen. Adem rustig in en uit, in ... en uit ... , in ... en uit Je zit op de grond in een kamer met 4 muren. De kamer is helemaal helderblauw. In de muur voor jou bemerk je een deur. Je staat op. Je stapt naar de deur. Je legt je hand op de deurkruk en duwt die zachtjes naar beneden. Je vraagt je af wat er achter die deur zou zijn. Je kan de deur nu open duwen. Je zet één stap naar buiten en blijft staan kijken.

Voor jou zie je een prachtig landschap. Er zijn geen huizen of auto's, zelfs geen andere mensen te zien. Kijk maar eens goed rond en probeer het helemaal in je op te nemen. Wat zie je allemaal? Is het landschap vlak of zijn er heuvels of bergen? Kan je ver zien of net niet? Misschien zit je in een bos of op een open vlakte? In een vallei of op een bergtop? Is er een beekje? Een rivier? Een vijver? De zee? Welke kleuren zie je allemaal? Kan je dieren zien? Vogels of vlinders in de lucht?

Van op de plaats waar je staat, vertrekt er een zandweg. Die kronkelt verder het landschap in. Je begint te wandelen op het pad. Rustig stappend kijk je goed om je heen. De zon schijnt, het is lekker warm. Je geniet van de natuur, de mooie kleuren, de rust. Nu en dan stop je om beter te kunnen kijken. Daarna ga je weer verder. Er komt een bocht in de weg. Langs de kant van de weg staat struikgewas. Wanneer je daar passeert, zie je plots iets blinken tussen de takken van de struiken door. Je gaat kijken. Je duwt de takken van de struik opzij en je ziet een doosje, ingepakt in blinkend cadeaupapier en met een strik er rond. Voorzichtig neem je het doosje op. Wat zou er in zitten? Je kan je nieuwsgierigheid niet bedwingen. Het lijkt wel alsof iemand dat cadeautje daar speciaal voor jou gelegd heeft. Zou het kunnen?

Je trekt het strikje los en je maakt het blinkende papier voorzichtig los, zodat het niet scheurt. Onder het papier zit een andere laag papier. En daar onder zie je het karton van het doosje. Je opent de doos en je ziet een kleiner doosje, weer mooi ingepakt, en daarna een nog kleiner doosje met weer ander inpakpapier. Laag na laag kom je dichterbij de kern. Tot slot kom je bij het laatste, het kleinste doosje. Je begint te vermoeden wat er in kan zitten.

Je doet het doosje open. Net wat je had verwacht? Een complete verrassing? Je neemt je cadeau uit het doosje en legt het in je open handpalm. Je bekijkt het langs alle kanten. Dit moet speciaal voor jou hier gelegd zijn. Je vraagt je af wat je er mee zou kunnen gaan doen. Met je schat in je handen keer je op je stappen weer. Je komt aan de deur van de blauwe kamer. Je gaat naar binnen. De kamer ziet er nu heel anders uit. Je bemerkt (beschrijf enkele concrete opvallende zaken van het lokaal waar je zit). Je bent weer in de klas. Je gaat zitten op jouw stoel aan jouw tafel. Zachtjes open je je ogen. Je bent terug van een bijzondere reis.”

